

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Primvm Praeceptvm Secvndae Tabvlae. Honora Patrem Tvvm Et Matrem
Tvam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

dae tabulae seruire & exequi possimus, in quibus & ipsis fides exercetur
erga proximum, sicut & in his tribus exercitata est, in operibus tantum
erga deum. Et hec sunt orationes in quibus pronomina, Tu, tuum, tuū,
tua, sunt, vt nihil aliud querentes quam ad deum peruentia. Reliquę
enim omnes dicunt noster, nobis, nostris &c. Ibi enim nos nostra bo-
na, nostramq; salutem oramus. Hęc igitur hactenus sint de priore Mo-
si tabula dicta, & quidem crassius, ad demonstranda simplicibus sum-
me bona opera. Sequitur igitur secunda tabula.

PRIMUM PRAECEPTVM SECVN-
DAE TABVLAE
HONORA PATREM TVVM ET MA-
TREM TVAM.

¶ Ex hoc praeepto discimus, post sublimia opera trium primorum
praeeptorum, nullum esse melius opus quam obedientiam & seruitutē
omnium eorum qui nobis pro superioribus positi sunt. Quapropter
etiam inobedientia maius est peccatum homicidio, impudicitia, furto,
deceptione, & quicquid in ea comprehendi potest. Nam differentia
peccatorum quod alio maius sit, nō possumus melius internoscere quā
ex ordine praeeptorum dei. Quamuis & vnumquodq; praeeptum
per se in suo opere differentias habet, Quis em̄ nesciat execrari & detesta-
ri grauius esse quam irasci, ferire maius q̄ detestari, ferire patrem & ma-
trem maius q̄ plebeium & quemlibet hominem: Docent ergo nos hęc
septem praeepta, quomodo nos bonis operibus erga deum exercere des-
beamus, & primo erga nostros superiores. Primum opus est, Hono-
rare corporalem patrem & matrem. Qui honor non solum in hoc est,
vt gestibus nos exhibeamus pios, sed vt eis obtemperemus & obediamus,
eorum verba & opera reuerenter in oculis habentes, magni faciamus
& curemus, ipsis obsequentes, tacentes & patientes quomocunq;
nos tractent vbi non sit contra tria prima praeepta. Ad hęc vt si opus
habeant, eos victu, cultu, & domo prouideamus. Neq; em̄ frustra dixit
deus, Honora eos. Non dixit, Dilige eos. Quamq; & hoc exigitur.
Sed honor sublimior est simplici amore, habēs comitem quendam tis-
morem, coalescentem cum amore, facientem vt homo eos magis me-
uit offendere q̄ penam. Quemadmodū reliquias timore veneramus,
non tamen fugientes eas, vt suppliciu, sed multo magis eas penetramus.
Talis timor amori intermixtus verus est honor. Alter enim timor sine
amore est erga ea quę contēnimus fugimusue, vt carnifices vel supplicia
timemus. Vbi nihil est honoris, Est enim metus expers omnis amoris,

Præceptum
quarum,
Honora pas-
trem & ma-
trem.

Honor timo-
re constat &
amore.

imo meus odio & inimicitijs coniunctus. De quo prouerbum est S. Hieronymi. Quod timemus etiam odimus. Huiusmodi timore deus vult neque timeri neque honorari, sed ne parentes quidem, sed pro, e, cui amor & fiducia mixta est.

SECUNDO.

¶ Hoc autem opus leue quidem & facile videtur, sed pauci digne estimant. Nam ubi parentes probi sunt, liberos suos non carnali amore diligentes, sed, ut debent, ad religionem & dei culturam, in primis tribus preceptis ducunt & docent, ibi perpetuo frangitur puero voluntas ipsius, ita ut cogatur omittere & pati quod natura ipsius nolit, per quod causam assequitur parentes suos contemnendi, contra eos murmurandi, ut peiora molendi & faciendi. Ibi tum amor & timor egrediuntur, nisi gratia dei adsit. Similiter parentibus corrigentibus & castigantibus, ut par est, interdum etiam immeritos, quod tamen saluti anime nihil obest, tum mala natura castigationem cum indignatione suscipit. Preterea sunt nonnulli tam improbo ingenio, ut ipsos pudeat inopie, ignobilitatis, deformitatis vel infamiae suorum parentum, patientes se eiusmodi rebus magis moueri quam sublime hoc dei preceptum, qui super omnia est, & qui ipsis eiusmodi parentes magno dedit consilio, ad eos tentandos exercendosque in suo precepto. Sed hoc longe fortius est, ubi filij struis sunt liberi. Tum enim amori descendenti multum adimitur amori erga parentes. Quicquid autem de parentibus precepitur & dicitur, intelligendum est & de his qui vel mortuis vel absentibus parentibus in vice parentum successerunt, ut sunt propinqui, agnati, compadres, principes prophani, & spirituales patres. Oportet enim vnumquemque ab alijs hominibus regi & eis subijci. Quamobrem & hic quoque videmus quantum doceatur honorum operum in hoc precepto, quado omnis nostra vita alijs hominibus subiecta est. Hinc fit quod obedientia tantis celebratur precationibus, ut omnes virtutes, omnia bona opera in sese complectatur.

TERTIO.

¶ Est & alia ignominia in parentes, multo & subtilior & periculosior priore, sese adormans & apparens pro iusto & vero honore, quae est, quoniam puer suo vitio arbitrio & voluntate permittentibus hoc parentibus, hi honoratur, hic diligitur, & quae omnia sunt utrinque bella. Hic pater & mater placent, & victissim puer parentibus placet. Haec plaga adeo vulgaris, adeo communis est, ut prioris ignominiae exempla per raro videantur. Quod ideo fit quod parentes excecati, deum in tribus primis preceptis neque cognoscunt neque venerantur. Ideo non possunt videre quid desit filijs, & quomodo sint docendi & educandi. Quo fit, ut eos educent ad prophanos & seculares honores, voluptates, & opes, ut tantum

Præceptum
da parentibus
honorandis,
ad magistratus
extendit.

Parentes
ignorantia
preceptorum
dei, malae
educant
solum.